

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Filozofia z elementami etyki
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	4
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	20 godz.
Cykl dydaktyczny	2022/2023 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2022/2023
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. Katarzyna Haremska (e-mail: kharemska@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
1	20 godz. 4 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	
----	--

3. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Zna najważniejsze koncepcje z zakresu antropologii filozoficznej (dotyczące natury ludzkiej i możliwości rozwoju moralnego jednostki).	EUK7_W2
W2	Wiedza: Ma wiedzę na temat głównych stanowisk epistemologicznych (źródła i granice poznania, kryteria prawdy).	EUK7_W5
W3	Wiedza: Zna podstawowe koncepcje z zakresu etyki normatywnej (różnica dobro - zło, uzasadnienia wyborów etycznych).	EUK7_W7
U1	Umiejętności: Potrafi odnieść posiadaną wiedzę z zakresu antropologii filozoficznej do analizy zachowań jednostek oraz sytuacji społecznych.	EUK7_U1
U2	Umiejętności: Umie dostrzegać i samodzielnie analizować sytuacje konfliktów aksjologicznych i dylematów moralnych oraz krytycznie odnosić się do rozwiązań proponowanych przez różne stanowiska/ szkoły etyczne.	EUK7_U2
U3	Umiejętności: Potrafi myśleć krytycznie, ma świadomość złożoności i różnorodności dostępnych współcześnie propozycji ideowych oraz umie argumentować na rzecz własnego stanowiska.	EUK7_U8
K1	Kompetencje społeczne: Potrafi z szacunkiem odnosić się do każdego człowieka, dostrzegając jego odrębną podmiotowość moralną i uznając jego prawo do samodzielnych wyborów moralnych.	EUK7_KS3
K2	Kompetencje społeczne: Wykazuje postawę tolerancji wobec zachowań i wyborów innych ludzi, próbuje zrozumieć ich motyw.	EUK7_KS4
K3	Kompetencje społeczne: Przyjmuje krytyczną postawę wobec różnych propozycji intelektualnych i ofert ideowych. Stara się świadomie i z namysłem reagować na stojące przed nim wyzwania, świadomy odpowiedzialności za własne wybory.	EUK7_KS6

5. Treści programowe

Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Wyk1	Rozważania wstępne (narodziny w Grecji „profesjonalnej” filozofii europejskiej, filozofia a nauki szczegółowe, reakcje filozofów na wielość koncepcji i brak postępu w filozofii, prezentacja dyscyplin filozoficznych).
Wyk2	Natura bytu (stanowisko potoczne, byt materialny a idealny, przegląd stanowisk, pojęcie „uniwersalia” i stanowiska w sporze o uniwersalia).
Wyk3	Filozofia Boga (dowody na istnienie Boga; filozoficzna demaskacja religii, pojęcie teodycei i argumenty w ramach teodycei, zakład Pascala).
Wyk4	Granice i źródła poznania (przegląd stanowisk, Kartezjusz: metoda badawcza, krytyka wiedzy, filozofia pierwsza; Kantowski podział sądów, 3 stanowiska: empiryzm, racjonalizm/aprioryzm, irracjonalizm).
Wyk5	Antropologia filozoficzna (Platońska nauka o duszy, pożądliwość versus wola mocy).
Wyk6	Etyka I (rygoryzm etyczny I. Kanta: równa godność wszystkich ludzi, obiektywna różnica między dobrem a złem, imperatyw kategoryczny).
Wyk7	Etyka II (J.J. Rousseau – powrót do natury i krytyka cywilizacji).
Wyk8	Etyka III (filozofia cierpienia: B. Pascal, S. Weil).
Wyk9	Etyka IV (szkoła etycznego egoizmu: A. Smith, Ayn Rand).
Wyk10	Etyka V (F. Nietzsche: krytyka chrześcijaństwa, koncepcja „nadczłowieka” i „ostatnich ludzi”)

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M2	Analiza tekstów
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
M20	Uczenie się w oparciu o problem

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, praca własna studenta - przygotowanie się do egzaminu	80 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	100 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Kurs kończy się pisemnym egzaminem sprawdzającym znajomość problematyki poruszanej na wykładach. Ilość pytań (10) odpowiada ilości dwugodzinnych wykładów. Za każde pytanie można uzyskać 1 punkt. Należy uzyskać ponad 50% maksymalnej liczby punktów (czyli minimum 6 punktów).

Dodatkowe punkty przydzielane są za aktywne uczestnictwo w zajęciach – maksymalnie 2 punkty.

Ocena końcowa zależy od sumy punktów zdobytych za egzamin i za aktywność.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Zdany egzamin oraz łączna ilość punktów (egzamin + aktywność): 10 lub więcej
Na ocenę 4,5:	Zdany egzamin oraz łączna ilość punktów (egzamin + aktywność): 9
Na ocenę 4:	Zdany egzamin oraz łączna ilość punktów (egzamin + aktywność): 8
Na ocenę 3,5:	Zdany egzamin oraz łączna ilość punktów (egzamin + aktywność): 7
Na ocenę 3:	Zdany egzamin oraz łączna ilość punktów (egzamin + aktywność): 6

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka, wiele wyd., m.in., Kęty 2000.
2. B. Russel, Problemy filozofii, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003.
3. W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, t. I-III, wiele wyd., m.in. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2022.

Literatura uzupełniająca

1. LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA
1. Platon, Państwo (fragmenty), wiele wyd., m.in. Kęty 2020.
2. Św. Augustyn, Państwo Boże, (fragmenty), Kraków 2021.
3. B. Pascal, Myśli (fragmenty), wiele wyd., m.in. Kraków 2022.
4. J.J. Rousseau, Trzy rozprawy z filozofii społecznej, Warszawa 1956.
5. A. Smith, Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów, (fragmenty), wiele wyd., m.in. Warszawa 2015.
6. F. Nietzsche, Tako rzecze Zaratustra, (fragmenty), wiele wyd., m.in. Ożarów Mazowiecki 2022.
7. Kartezjusz, Rozprawa o metodzie, (fragmenty), wiele wyd., m.in. Gliwice 2019.
8. I. Kant, Prolegomena, (fragmenty), wiele wyd., m.in. Warszawa 2005.
9. S. Weil, Wybór pism, (fragmenty), Kraków 1991.
10. L. Kołakowski, Kant i zagrożenie cywilizacji, w: idem, Czy diabeł może być zbawiony?, Kraków 2012.
11. A. Rand, Cnota egoizmu, (fragmenty), wiele wyd., m.in. Poznań 2015.

Publikacje prowadzącego

1. ARTYKUŁY AUTORSKIE ZBIEŻNE Z TEMATYKĄ WYKŁADÓW:

Cnota i kapitalizm, w: „Znak” 1990, nr 10-11.

Zło kapitalizmu, w: Filozofia wolnego rynku, „Znak – Idee” 1994, nr 6.

Gdyby człowiek był wszechwiedzący..., w: „Znak” 2000, nr 10.

Spór o człowieka ekonomicznego, w: Etyka w życiu gospodarczym, „Annales” 2002, t. 5.

Dwa państwa czy ład uniwersalny. Św. Augustyn versus św. Tomasz z Akwinu, w: Etyka w życiu gospodarczym, „Annales” 2003, t.6.

Aktualność Platońskiej nauki o wychowaniu, w: P. Kłoczowski (red.), Dziedzictwo greckie we współczesnej filozofii politycznej, Kraków 2004.

O etyce ewolucyjnej F.A. von Hayeka, w: D. Probuca (red.) Etyka i polityka, Kraków 2005.

W poszukiwaniu ładu uniwersalnego, w: A Szahaj (red.), Od filozofii polityki do praktyki politycznej, Toruń 2006.

Granice prawa natury. O paradoksach filozofii politycznej J. Kanta, w: D. Probuca (red.), Etyka wobec sytuacji granicznych, Kraków 2007.

Wysoka cena sprawiedliwości, w: K. Haremska, P. Bartula (red.), Teka Łagowskiego. Księga Jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin prof. Bronisława Łagowskiego, Kraków 2008.

My, prawdomówni, w: D. Probuca (red.), Prawda w życiu moralnym i duchowym, Kraków 2009.

O koncepcji pedagogicznej Johna Locke’a, w: H. Jakuszek, L. Kopciuch (red.), W kręgu zagadnień filozofii XVII wieku, Lublin 2009.

Czego się boi Jan Jakub Rousseau?, w: J. Miklaszewska, P. Spryszak (red.), Natura ludzka w filozofii nowożytnej i współczesnej, Kraków 2010.

Niedokończona historia, w: J. Miklaszewska, J. Szczepański (red.), Filozofia polityczna po roku 1989. Teoria, historia, praktyka, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.

Indywidualizm, samotność, bunt. Koncepcja obywatelskiego nieposłuszeństwa Henry’ego Davida Thoreau, w: "Studia Sociologica" V (2013), vol. 2, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2013.
http://www.ifuploadss.up.krakow.pl/studia_sociologica/images/SS_V_2/haremska.pdf

Prawo siły jako polityczna konsekwencja naturalizmu – na przykładzie myśli J.J. Rousseau, „Argument: Biannual Philosophical Journal” (2020), vol. 10, nr 1, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Instytut Filozofii i Socjologii, Kraków 2020, s. 83-94.
DOI: 10.24917/20841043.10.1.5
<https://argument.up.krakow.pl/article/view/7662/6984>

Polityka wobec „etycznej irracjonalności świata”, w: J. Miklaszewska, P. Spryszak (red.), Etyka a polityka, Księgarnia Akademicka, Kraków 2020, s. 49- 63.
DOI: 10.12797/9788381381895.03

Pomoce dodatkowe

Studenci regularnie otrzymują pliki elektroniczne z zapisem prezentacji, które były wykorzystane na wykładach.

10. Informacje dodatkowe dla studentów

Adres mailowy Prowadzącej:
haremska@poczta.onet.pl

11. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr hab. Katarzyna Haremska (e-mail: kharemska@uafm.edu.pl)